

อังยี่ ตัวเอย

จินอันรพาล
บนแผ่นดินสยาม

อิทธิพล อำนาจ เงินตรา
เส้นทางเดินของมังกรพลัดถิ่นปลาด
ด้วยความปวดร้าวดอดเดี่ยวและเซ่นไหว้
เปลวไฟพายุฝนด้วยชีวิต

เกริกกพ ฤทธิสุริยะ

๕๕-๕๕ อังกษ-ตวเฮีย

จีนอันธพาลในแผ่นดินสยาม

เกริกกมล ฤทธิสุริยะ

ข้อมูลบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

เกริกภพ ฤทธิ์สุริยะ.

อึ้งย้ง-ตัวเหี้ย จีนอัครพาลบนแผ่นดินสยาม: ไพลิน, ๒๕๕๕.

๑๒๘ หน้า.

๑. สามเสน พฤษภาคมปี เพชรบุรี, ๒๓๓๐-๒๓๓๔. I. ชื่อเรื่อง.

๙๒๓.๑๕๙๓

ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๑๕-๐๗๔๖-๖

สงวนสิทธิ์ ห้ามลอกเลียนไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือ
นอกจากจะได้รับอนุญาตจาก บริษัท ไพลินบุ๊กเน็ต จำกัด (มหาชน)

ประธานกรรมการ
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
ที่ปรึกษากฎหมาย
ผู้จัดการสำนักพิมพ์
บรรณาธิการบริหาร
บรรณาธิการต้นฉบับ
กองบรรณาธิการ

พล.อ.วิชา ศิริธรรม
จักรเฉลิม เฉลิมชัยวัฒน์
อนันต์ แย้มเกษร น.บ., นค.ม.
สมบัติ สุทธิจิตร
ลาวัณย์ เฉลิมชัยวัฒน์
เกริกฤทธิ์ เชื้อมงคล
สุริรัตน์ เข้มหลวง สุพรรณา อินวงศ์
ศิริพร พงศ์สันต์วิภา คักดีชัย บางมด
ทีมวิชาการสำนักพิมพ์

ออกแบบปก
ศิลปกรรม
พิมพ์

ม-ะ-จั่ง
Tycoon Richess
บริษัท โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค จำกัด

จัดพิมพ์/จัดจำหน่าย

บริษัท ไพลินบุ๊กเน็ต จำกัด (มหาชน)

๘๑ ถนนเสรีไทย แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๐ ๑๓๑๓ โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๑๘๑๘

Website : www.pailinbooknet.com E-mail : Info @ pailinbooknet.com

ISBN 978-616-15-0746-6

ราคา ๑๒๙ บาท

คำนำ

คนไทยกับคนจีนมีความสัมพันธ์กันมาอย่างยาวนาน มีปรากฏบันทึกหลักฐานมาหลายยุคสมัย ในพระราชพงศาวดารไทยหลายช่วงตอนได้กล่าวถึงจีนไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะเมื่อครั้งที่เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ และพระเจ้ากรุงธนบุรีรวบรวมไพร่พลเข้าสู่รบพม่ากอบกู้เอกราชไทยได้ส่งคณะทูตเดินทางไปค้าขายยังเมืองจีน และมีพระราชสาส์นไปเจริญสัมพันธไมตรีกับพระเจ้ากรุงจีนอยู่บ่อยครั้ง

กระทั่งเมื่อแรกสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี เป็นช่วงก่อสร้างบ้านเมือง แม้แรงงานส่วนใหญ่จะเป็นพวกลาว เขมรแต่ก็มีแรงงานชาวจีนได้รับการว่าจ้างให้มาร่วมทำงานด้วยอยู่จำนวนไม่น้อย กระทั่งเมื่อฝรั่งเศสตีตะวันตกแผ่อำนาจขยายอิทธิพลมายังภูมิภาคนี้ ครั้นอังกฤษได้มลายูเป็นอาณานิคมก็ได้ว่าจ้างชาวจีนเป็นจำนวนมากให้เข้ามาช่วยในการก่อสร้างบ้านเมืองและทำเหมืองตามเมืองต่างๆ จึงมีชาวจีนจำนวนไม่น้อยที่เดินทางมายังเมืองไทย รับจ้างขุดคุ้ย คลอง หักร้างทางพงทำไร่่นา บ้างก็ทำงานก่อสร้าง โรงสีและเหมืองต่างๆ

คนจีนมีนิสัยรักเพื่อนพ้อง ครั้นมีคนจีนเดินทางมามากขึ้นก็ตั้งกลุ่มสมาคมคอยช่วยเหลือดูแลเกื้อกูลกัน โดยนำแบบอย่างการจัดตั้ง

สมาคมอั้งยี่ในประวัติศาสตร์จีนมาเป็นแบบอย่างและจัดตั้งกลุ่มองค์กรดังกล่าวอยู่ที่มลายูและทางตอนใต้ของสยาม ภายหลังก็แพร่ขยายอยู่ทั่วทุกที่ที่มีคนจีนอยู่รวมกลุ่มกันมากๆ

ต่อมาพฤติกรรมของสมาคมอั้งยี่นั้นเปลี่ยนไปในทางอันธพาลก่อเหตุทะเลาะวิวาทกันอยู่เนืองๆ บางกลุ่มบางท้องถิ่นก็ช่องสุμμกรรมกรชาวจีนออกปล้นชิงทรัพย์ พ่อค้า นักเดินเรือและชาวบ้านชาวเมืองจนได้รับความเดือดร้อนไปทั่ว

เหตุวิวาทและปัญหาอันเกิดเกี่ยวเนื่องกับอั้งยี่ เริ่มมีมาตั้งแต่ครั้งรัชกาลที่ ๓ ลามเลยมายังถึงรัชกาลที่ ๕ โดยพวกจีนอั้งยี่ได้ก่อเหตุร้ายแรงหลายอย่าง กระทั่งบุกปล้นยึดป้อมเมืองบ้าง ยกพวกตีกันกลางเมืองบ้าง หลายครั้งหลายหน แม้ทางการสยามจะพยายามจะดำเนินการจับกุมแต่ก็ทำได้ไม่สะดวก เนื่องจากคนจีนเหล่านี้อยู่ในบังคับของฝรั่ง

สุดท้ายแล้วพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงวิตกถึงความเป็นไปของบ้านเมืองว่าจะเกิดเหตุวุ่นวายต่อเนื่องโปรดให้ทหารทุกกรมกองรวมตัวกันวางแผนปราบปรามพวกจีนอั้งยี่ขึ้นเด็ดขาด

หนังสืออั้งยี่-ตัวเหี้ย จีนอันธพาลบนแผ่นดินสยาม รวมเรื่องราวเหตุการณ์เกี่ยวเนื่องกับอั้งยี่และพวกจีนอันธพาลในประวัติศาสตร์สยาม มีหลายอย่างที่น่าสนใจและน่าติดตามอ่านตลอดเล่ม

เกริกภพ ฤทธิ์สุริยะ

สารบัญ

เกริ่นนำ	๘
ประวัติความเป็นมาของสมาคมลับ สังฆี	๒๒
สังฆี-ตัวเขียน สมาคมจีนลับในแหลมมลายู	๓๘
สังฆี-ตัวเขียน สมาคมจีนในแผ่นดินสยาม	๔๖
ลำดับเหตุการณ์เกี่ยวเนื่องกับการปราบปราม จีนอันธพาล สังฆี-ตัวเขียน	๕๔
สังฆี จีนสองสมาคม ยี่หิ้นและปุ่นเถ้าก่ง ยกพวกตีกันกลางเมืองภูเก็ต	๗๖
สถานการณ์ สังฆี-ตัวเขียน เมื่อรัชกาลที่ ๕ แรกขึ้นเสวยราชย์	๘๖
รัฐบาลสยามเร่งแก้ปัญหา จีนอันธพาล สังฆี-ตัวเขียน	๙๖
สังฆี จีนสองพวกวิวาท ปิดถนนเจริญกรุงบางรักยกพวกตีกัน	๑๐๔
ตั้งพระราชบัญญัติ ห้ามมิให้มีสมาคม สังฆี	๑๒๒
หนังสืออ้างอิง	๑๒๗

ฮังถี่—ตั่วเฮี๋ย

จินฮั้วพาลบนแผ่นดินสยาม

เกริกภพ ฤทธิสุริยะ

เก๋ิ่นนํ้า

คนไทยกับคนจีนนั้นมีความสัมพันธ์กันมาช้านานแล้ว โดยแผ่นดินจีนมีพรมแดนทางตอนใต้ติดชายแดนทางเหนือของไทย ฉะนั้นจึงมีชาวจีนเดินทางมายังเมืองไทยกันมากมาย ทั้งชาวเมืองในท้องถิ่น ที่อยู่ใกล้พรมแดนและจีนจากเมืองอื่นๆ ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง บ่อยครั้งที่เกิดความไม่สงบในจีนพวกที่ก่อกบฏก็มักจะพากันหลบหนีมายังเขตแดนไทย และสร้างปัญหาอย่างต่อเนื่อง

สมัยนั้นผู้คนในประเทศจีนมีมาก และอยู่กันด้วยความอดอยาก หลายรายพยายามหาทางอพยพออกนอกประเทศและสร้างหลักปักฐานยังดินแดนอื่น และดูเหมือนว่าชาวจีนดูจะพอใจกับเมืองไทยเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเพราะพื้นที่ในเมืองไทยยังกว้างขวาง แต่ประชากรในสมัยนั้นยังมีไม่มาก จากบันทึกของพ่อค้านักเดินทางชาวต่างประเทศที่เข้ามาสำรวจเมืองไทยและนำข้อมูลไปเผยแพร่ให้แก่เหล่าบรรดานักเดินเรือที่หวังเข้ามาแสวงหาโชคและค้าขายที่เมืองไทย ได้กล่าวถึงคนจีนในแผ่นดินไทยว่า

“...พวกจีนนั้นพอกพอกใจกับประเทศสยาม และความหวังของพวกเขายิ่งนัก เรือสำเภาจีนแต่ละลำนำผู้โดยสารเข้ามาเป็นจำนวนมาก แต่นำกลับไปด้วยจำนวนเพียงน้อยนิด ชาวจีนที่เข้ามาในแต่ละปีนั้นหวังที่จะมาพบเพื่อนฝูงและหาช่องทางค้าขาย แต่แล้วก็แทบจะไม่มีใครเดินทางกลับไปเลย ในวิธีนี้มีพ่อค้าชาวจีนจำนวนมากแวะมาที่สยามเป็นประจำทุกปี และเดินทางกลับด้วยสำเภาลำเดิมหลังจากที่รู้ผลของการเก็งกำไรในปีนั้นและเล็งเห็นว่าจะต้องทำอะไรถึงจะเหมาะสมที่สุดในปีหน้า ชาวจีนนั้นฉลาด หลักแหลม หัวไว สามารถล่วงรู้ความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็วและพร้อมที่อยู่เพื่อดอกผลที่สร้างไว้ ไม่หลงใหลได้ปลื้มกับผลประโยชน์ที่ยังมาไม่ถึง...”

ในขณะที่เมืองไทยเองก็ไม่รังเกียจชาวต่างชาติ ด้วยน้ำใจที่เอื้อเฟื้อและชอบช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน ก็จะทำให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่เดินทางเข้ามาใหม่เสมอ ในตอนนั้นกล่าวกันว่าพื้นที่ของประเทศสยามกว่าครึ่งยังไม่ได้ทำการเพาะปลูกหรืออยู่อาศัย บางส่วนก็เป็นป่าเขาไม่สามารถเพาะปลูกได้ เมื่อพวกคนจีนเดินทางเข้ามาส่วนใหญ่มักมุ่งแต่ในเรื่องการทำกิน ทำธุรกิจหาเลี้ยงครอบครัวและต่อสู้เพื่อความมั่นคงของชีวิต พวกคนจีนส่วนใหญ่ขยัน ไม่เกรงกลัวความยากลำบาก

“...ชาวจีนเป็นพวกใช้แรงงานเสียเกือบทั้งหมด และรัฐบาลสยามเองก็ดูจะพึงพอใจที่เป็นเช่นนั้น เพราะรู้ดีว่าการทำงานของชาวจีนนั้นไว้วางใจ

พื้นที่ของประเทศสยามกว่าครึ่ง ยังไม่ได้ทำการ
เพาะปลูกหรืออยู่อาศัย บางส่วนก็เป็นป่าเขาไม่สามารถ
เพาะปลูกได้ เมื่อพวกคนจีนเดินทางเข้ามาส่วนใหญ่มก
มุ่นแต่ในเรื่องการทำกินและธุรกิจหาเลี้ยงครอบครัว ต่อสู้
เพื่อความมั่นคงของชีวิต พวกคนจีนส่วนใหญ่ขยันไม่เกรง
กลัวความยากลำบาก

ได้และปฏิบัติงานได้เป็นผลดีอย่างที่ชาวสยามไม่อาจทำเช่นนั้นได้...”

พวกคนจีนที่อพยพเข้ามาในช่วงแรกๆ และสร้างหลักฐานใน
เมืองไทย โดยมีภรรยาและครอบครัวเป็นคนไทย ส่วนใหญ่จะเรียกกันว่า
“จีนเก่า” เพราะอยู่อาศัยในเมืองไทยมาเป็นเวลานานประการหนึ่ง ส่วน
พวกคนจีนที่เดินทางไปๆ มาๆ หรือเดินทางมาเมืองไทยภายหลังก็จะ
เรียกกันว่า “จีนใหม่”

พวกจีนเก่าที่อยู่เมืองไทยมานานนั้นส่วนใหญ่ ชีวิตผ่านความยาก
ลำบาก ขยันขันแข็งและสร้างเนื้อสร้างตัวจนร่ำรวย มีครอบครัวเป็นหลัก
เป็นฐานอยู่ในเมืองไทย เป็นเจ้าของกิจการใหญ่โตมีคณงานหรือพนักงานที่
ทำงานด้วยเป็นจำนวนมาก

慈悲為民消災添福壽

飛霄浪澤被鴻

財源廣進

金玉滿堂